

The background of the cover is a photograph of a river scene. In the foreground, there is a body of water reflecting the sky. In the middle ground, there are buildings and trees along the riverbank. The sky is filled with large, white, fluffy clouds. A large, white, wavy graphic element is overlaid on the right side of the image, extending from the top to the bottom.

Gemeente Ouder-Amstel Programmabegroting 2023-2026

15-11-2022

5 Financiële begroting

In de diverse programma's van deze begroting is aandacht besteed aan het beleid dat in het jaar 2023 wordt uitgevoerd. Elk programma is voorzien van een financieel overzicht waarin de baten en lasten van het desbetreffende programma worden aangegeven.

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de financiële positie van de gemeente als geheel in het begrotingsjaar 2023 en de daaropvolgende jaren. Verder worden de uitgangspunten voor de begroting 2023 aangegeven.

In het kader van de toelichting op de financiële positie wordt tevens een vergelijking gemaakt tussen de begroting 2023 en de (gewijzigde) begroting van het lopende jaar (2022). Verschillen groter dan € 75.000 zijn in de programma's toegelicht.

Voorts wordt aandacht besteed aan de incidentele baten en lasten in de begroting 2023, aan het investeringsprogramma 2023-2026 en aan de reservepositie van de gemeente.

5.1 Uitgangspunten 2023

Voor het opstellen van de begroting 2023-2026 hebben we de volgende uitgangspunten toegepast:

- We presenteren een realistische begroting.
- De begroting is gebaseerd op de kadernota 2023 zoals ter kennisname aangenomen d.d. 7 juli 2022 en de kennis over ontwikkelingen en verwachtingen per september 2022. De keuzes zoals opgenomen in de kadernota zijn samen met de aanvullende aanpassingen voor de begroting 2023, in heroverweging genomen.
- Mogelijke uitgaven die qua omvang nog niet bekend waren bij het opstellen van de begroting, maar wel redelijkerwijze te voorzien zijn, zijn opgenomen in de risicoparagraaf.
- De binnen het coalitieakkoord afgesproken prioriteiten zijn opgenomen.
- De algemene uitkering is gebaseerd op de mei- en septembercirculaire 2022.
- De verwachte herverdeling van het gemeentefonds is opgenomen in de begroting 2023.
- De verwachte groei is in de begrotingsjaren nog beperkt. De impact van deze groei in inwoneraantal is in de algemene uitkering verwerkt. De impact op de overige inkomsten en uitgaven zijn nog niet te voorzien en derhalve niet opgenomen, behoudens de personele inzet ten aanzien van de ontwikkeling van de groeiopgave.
- We streven kostendekkende tarieven op heffingen na.
- Voor budgetten met personele inzet is rekening gehouden met een inflatiecorrectie van 3,3%. De inkomsten aan belastingen en heffingen, niet zijnde de OZB, worden geïndexeerd met de prijsindex van 5%, zo ook de overige uitgaven. De OZB opbrengst muteert door de verwachte toename van de WOZ-waarden en een aanpassing van de ozb tarieven. De tarieven van leges worden geïndexeerd met 3,3%. De inflatiecorrectie op subsidies bedraagt 3,725%. Daarnaast is er rekening gehouden met een extra toevoeging van circa € 500.000 voor het opvangen van de kostenstijging in verband met de hoge inflatie. Voor de jaren 2024-2026 is geen inflatiecorrectie toegepast op geraamde inkomsten en uitgaven, we ramen tegen constante prijzen, net als voorgaande jaren het geval was.
- In de Programmabegroting 2023 is een herschikking van de programmastructuur verwerkt. Deze wijziging maakt het beter mogelijk de gewenste beleidsmatige integraliteit in de teksten te bereiken en draagt bij aan overzichtelijkheid.

- Ook is er een wijziging verwerkt van de tenaamstelling van "Reserve ontwikkeling ruimtelijke projecten" naar "Reserve gebiedsontwikkeling".

5.2 Financiële grondslagen

Activa

Vaste activa

De vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschafkosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Onder de overige kosten kunnen de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het activum kan worden toegerekend begrepen zijn.

Materiele vaste activa

De materiële activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschafkosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Onder de overige kosten kunnen de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het activum kan worden toegerekend begrepen zijn. Er wordt op lineaire basis afgeschreven overeenkomstig de verwachte gebruiksduur. In de financiële verordening gemeente Ouder-Amstel staat een overzicht van de te hanteren afschrijvingstermijnen.

Afschrijvingen en eventuele duurzame waardeverminderingen worden ongeacht het resultaat van het boekjaar gedaan. Aanvang van de afschrijvingen vindt normaal gesproken plaats vanaf het jaar van ingebruikname van het actief.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs c.q. vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschafkosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Onder de overige kosten kunnen de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het activum kan worden toegerekend begrepen zijn. De verkrijgingsprijs c.q. vervaardigingsprijs wordt verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.

Bijdragen aan activa van derden zijn gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Financiële vaste activa

De financiële activa (aandelen en verstrekte geldleningen) zijn gewaardeerd tegen de nominale waarden. Deze post wordt tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs gewaardeerd dan wel tegen lagere marktwaarde. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschafkosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Onder de overige kosten kunnen de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het activum kan worden toegerekend begrepen zijn.

Vorraden

Onder "voorraden" zijn verantwoord de onderhandenwerken "Ouderkerk Zuid" en "Dorpshart Duivendrecht". De onderhanden werken zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. Winsten worden slechts genomen indien die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden.

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs c.q. vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken) alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Voor tussentijdse winstneming geldt het realisatiebeginsel, dat als er voldoende zekerheid over de gerealiseerde winst is, deze ook genomen moet worden. Als criterium voor voldoende zekerheid geldt, dat alle kosten reeds gedekt zijn door gerealiseerde verkopen. Zolang daarvan geen sprake van is, worden de verkregen verkoopopbrengsten op de verkrijgingskosten in mindering gebracht. Er worden geen negatieve resultaten verwacht.

Gronden zijn gewaardeerd tegen de aankoopwaarde. Op de gronden wordt niet afgeschreven.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

De vorderingen, liquide middelen en schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarden. Voor dubieuze debiteuren is een voorziening opgenomen, welke direct in mindering is gebracht op de desbetreffende vorderingen. Dit geldt voor de verwachte oninbaarheid van algemene debiteuren, debiteuren belastingen en sociale zaken). De voorzieningen worden statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen.

Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het gerealiseerde resultaat na bestemming volgend uit het overzicht van baten en lasten. Het resultaat wordt afzonderlijk opgenomen als onderdeel van het eigen vermogen. Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen, die is opgenomen in het jaarverslag, is het beleid ter zake nader uiteengezet.

In het Wijzigingsbesluit van 25 juni 2013, van toepassing met ingang van het begrotingsjaar 2014, is in artikel 44, lid d BBV een separate voorzieningscategorie geïntroduceerd voor vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

In de toelichting op de balans worden belangrijke niet in de balans opgenomen financiële verplichtingen vermeld waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is verbonden (bijvoorbeeld langlopende huurcontracten en leasecontracten).

5.3 Reserves en voorzieningen

Reserves

Omschrijving	Begin-stand	dotatie	onttrek-king	2023	dotatie	onttrek-king	2024	dotatie	onttrek-king	2025	dotatie	onttrek-king	2026
Algemene reserve	2.000	-	-	2.000	-	-	2.000	-	-	2.000	-	-	2.000
Algemene reserves	2.000	-	-	2.000	-	-	2.000	-	-	2.000	-	-	2.000
Reserve centrumplan	100	-	-	100	-	35	65	-	35	31	-	31	-
Reserve Cultuurfonds	24	-	-	24	-	-	24	-	-	24	-	-	24
Reserve Dekking afschrijvingslasten schoolgebouw	4.808	-	130	4.678	-	130	4.548	-	130	4.418	-	130	4.289
Reserve Dekking huurlasten Jan Hekmanschool	3.500	-	116	3.384	-	116	3.268	-	116	3.152	-	116	3.036
Reserve Dekking kapitaallasten gemeentehuis	568	-	276	292	-	276	16	-	16	-	-	-	-
Reserve Groot Planmatig Onderhoud	1.486	877	744	1.619	877	599	1.897	877	1.179	1.594	877	1.544	927
Reserve Inventaris	297	60	23	334	60	23	371	60	23	408	60	23	445
Reserve Onderhoud gemeentelijke gebouwen	746	150	238	658	150	807	1	150	150	1	150	150	1
Reserve Ontwikkeling ruimtelijke projecten	331	119	149	302	150	170	282	387	183	486	286	198	573
Reserve Regionale samenwerking wonen en ec. zkn.	52	-	-	52	-	-	52	-	-	52	-	-	52

Omschrijving	Begin-stand	dotatie	onttrek-king	2023	dotatie	onttrek-king	2024	dotatie	onttrek-king	2025	dotatie	onttrek-king	2026
Reserve SLOK	11	-		11	-		11	-		11	-		11
Bestemmingsreserves	1.922	1.206	1.675	11.453	1.236	2.156	10.533	1.474	1.832	10.176	1.372	2.192	9.357
Saldo Reserves	13.922	1.206	1.675	13.453	1.236	2.156	12.533	1.474	1.832	12.176	1.372	2.192	11.357

De Reserve ontwikkeling ruimtelijke projecten wordt verplaatst naar het programma Gebiedsontwikkeling en de tenaamstelling van deze reserve wijzigt naar Reserve gebiedsontwikkeling. Dit is opgenomen in de raadsbesluitvorming ter vaststelling.

Toelichting op de reserves

Algemene reserve "niet vrij besteedbaar" en "vrij besteedbaar"

De reserve niet vrij besteedbaar wordt vastgezet op het in het beleid geformuleerde minimale niveau van € 2 miljoen. Dit minimale niveau is ter borging van een afdoende weerstandscapaciteit. Het restant is opgenomen in de reserve "vrij besteedbaar".

Reserve groot planmatig onderhoud

De ramingen voor het onderhoud zijn aangepast aan het meerjaren-onderhoudsplan.

Reserve cultuurfonds

Conform de Verordening 'percentageregeling' wordt 0,5% van een bouwsom toegevoegd aan de gemeentelijke Reserve cultuurfonds, bestemd voor het realiseren van kunst in de openbare buitenruimte.

Reserve stimulering lokale klimaatinitiatieven

Het nemen van stimuleringsmaatregelen ter verbetering van het klimaat

Dekking kapitaallasten uitbreiding gemeentehuis

Jaarlijks wordt een onttrekking aan deze reserve in de rekening opgenomen ter grootte van de afschrijvingslasten van de uitbreiding van het gemeentehuis. In 2025 is deze reserve nihil en zal worden opgeheven.

Onderhoud gemeentelijke gebouwen

Het egaliseren van de ten laste van de begroting komende kosten van het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen.

Dekking huurlasten Jan Hekmanschool

Het dekken van de huurlasten van de nieuwe Jan Hekmanschool gedurende 40 jaar.

Dekking afschrijvingslasten schoolgebouw

Deze reserve is in 2017 gevormd uit de reserve Dorpshuis Duivendrecht ter dekking van de kapitaallasten van de bouw van het schoolgebouw De Grote Beer.

Ontwikkeling ruimtelijke projecten

Bij de behandeling van de rekening 2016 heeft de raad besloten tot het instellen van de Reserve ontwikkeling ruimtelijke projecten. Deze reserve dient ter afdekking van de risico's van de ruimtelijke projecten. Omdat het BBV stringente termijnen stelt voor de termijn dat deze kosten geactiveerd mogen blijven, staat deze reserve mede garant voor de afdekking van deze lasten. Daarnaast worden niet door derden gedekte kosten ten laste van deze reserve gebracht. De Reserve ontwikkeling ruimtelijke projecten wordt verplaatst naar het programma Gebiedsontwikkeling en de tenaamstelling van deze reserve wijzigt naar Reserve gebiedsontwikkeling. Dit is opgenomen in de raadsbesluitvorming ter vaststelling.

Reserve regionale samenwerking wonen en economische zaken

Deze reserve is in 2017 gevormd uit de middelen die van de voormalige Stadsregio zijn ontvangen. Het betreft middelen die de Stadsregio had gereserveerd voor taken die met het opheffen van de Stadsregio zijn overgedragen naar de individuele gemeenten. Voor Ouder-Amstel worden deze taken in AM-verband opgepakt. Hiervoor zijn wel middelen nodig maar vooralsnog lang niet in een omvang die aansluit bij die van de reserve. Besloten is om een deel van deze reserve aan te wenden voor de wijkgerichte aanpak om de verduurzaming van de bestaande particuliere woningvoorraad.

Reserve inventaris

Op 13 december 2018 heeft de raad besloten tot het instellen van de reserve inventaris. Deze reserve is bedoeld om een planmatige vervanging van inventaris financieel te faciliteren. De uit de reserve onderhoud gebouwen vrijvallende middelen zijn gebruikt als eerste voeding van deze reserve. Daarnaast is in 2018 de ontvangen schade-uitkering in verband met de blikseminslag in juli 2017 aan deze reserve toegevoegd. Vervangingen die niet worden geactiveerd worden ten laste van het resultaat gebracht. Van vervangingen die worden geactiveerd worden de kapitaallasten ten laste van de reserve gebracht.

Reserve Centrumplan

Op 17 februari 2022 heeft de raad besloten tot het instellen van de reserve Centrumplan. Deze reserve is bedoeld om de opbrengsten van twee kavels en de eventuele bijdrage van de Vervoerregio Amsterdam op te nemen en ter dekking van de kapitaallasten gedurende de eerste jaren te dienen.

Voorzieningen

Omschrijving	Begin-stand	dotatie	onttrek-king	2023	dotatie	onttrek-king	2024	dotatie	onttrek-king	2025	dotatie	onttrek-king	2026
Egalisatie afvalstoffen inzameling	-	-	-	-	-	-	-	92	-4	95	92	-4	191
Egalisatie vervanging riolering	10.455	-	240	10.215	-	379	9.836	-	427	9.409	-	429	8.980
Pensioenverplichtingen politieke ambtsdragers	1.315	149	170	1.294	107	128	1.273	55	76	1.252	90	111	1.230
Voorziening bomencompensatie	1.245		287	959		55	904		55	849		-	849
Saldo voorzieningen	13.015	149	697	12.467	107	562	12.012	147	554	11.604	182	536	11.250

Egalisatie afvalstoffen inzameling

De voorziening egalisatie afvalstoffen inzameling is bedoeld om fluctuaties in de exploitatieresultaten op te vangen. Dit betekent dat in eerdere jaren 'teveel' betaalde afvalstoffenheffing wordt ingezet voor tekorten op de afvalstoffen inzameling. Jaarlijks beoordelen we de noodzakelijke aanpassing van het tarief om de voorziening te egaliseren naar een positieve stand.

Egalisatie vervanging riolering

De voorziening egalisatie vervanging riolering wordt ingezet ter egalisatie van de baten en lasten van de riolering. We houden hierbij rekening met de toekomstige hoge investeringen voor de vervanging van de in de jaren zeventig en tachtig van de vorige eeuw aangelegde riolering. In de raadsvergadering van 14 juni 2018 is het Gemeentelijk Rioleringsplan 2018-2022 vastgesteld. Daarin is onder meer vastgelegd dat in deze planperiode de beschreven werkwijze, met betrekking tot de voorziening, voortgezet wordt. In een memo van 4 september 2018 heeft het college de raad geïnformeerd over het verloop van de stortingen en onttrekkingen aan deze voorziening. In 2023 zal er een herzien Gemeentelijk Rioleringsplan aan de gemeenteraad ter vaststelling worden voorgelegd.

Pensioenverplichtingen politieke ambtsdragers

In het verleden is besloten een voorziening Pensioenverplichtingen politieke ambtsdragers in te stellen voor de pensioenverplichtingen van de wethouders. De omvang van deze voorziening wordt jaarlijks per het einde van het jaar opnieuw vastgesteld op basis van actuariële berekeningen.

Voorziening bomencompensatie

Deze voorziening is gevormd uit de in 2017 van Rijkswaterstaat ontvangen middelen voor compensatie van gekapte bomen in relatie met de A9. De eerder ontvangen middelen uit het herplantfonds De Nieuwe Kern zijn ook ten gunste van deze voorziening gebracht.

Voorziening dubieuze debiteuren

Met ingang van de begroting 2020 wordt een jaarlijkse toevoeging geraamd daar bij het samenstellen van de jaarrekening steeds een substantiële storting noodzakelijk was. Bij de jaarrekening wordt de op dat moment noodzakelijke omvang bepaald en wordt duidelijk of de geraamde omvang van de voorziening dubieuze debiteuren voldoende is of dat er een aanvullende toevoeging noodzakelijk is. De voorziening dubieuze debiteuren wordt in mindering gebracht op het openstaande debiteurensaldo aan de debetzijde van de balans.

Structurele mutaties reserves

Structurele mutaties reserves bedrag x € 1.000	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Dotaties reserves (lasten programma's)				
Reserve Groot Planmatig Onderhoud (inclusief groen)	877	877	877	877
Reserve Dekking Kapitaallasten Gemeentehuis	-	-	-	-
Reserve Dekking Huurlasten Jan Hekmanschool	-	-	-	-
Reserve Dekking Afschrijvingslasten schoolgebouw	-	-	-	-
Totaal dotaties reserves	877	877	877	877
Onttrekkingen reserves (baten programma's)				
Reserve Dekking Kapitaallasten Gemeentehuis	276	276	16	
Reserve Dekking Huurlasten Jan Hekmanschool	116	116	116	116
Reserve Groot Planmatig Onderhoud	744	599	1.179	1.544
Reserve Dekking Afschrijvingslasten schoolgebouw	130	130	130	130
Totaal onttrekkingen reserves	1.265	1.120	1.441	1.789

5.4 Overzicht baten en lasten

Baten en lasten	R2021	B2022	B2023	B2024	B2025	B2026
baten en lasten						
Sociaal						
Lasten	17.170	18.755	16.483	17.037	16.078	16.142
Baten	4.997	5.338	3.548	3.501	3.501	3.501
Sociaal	-12.173	-13.417	-12.935	-13.536	-12.577	-12.641
Ruimte						
Lasten	11.054	11.892	11.043	11.662	11.795	12.810
Baten	6.973	8.088	6.603	8.798	8.087	7.963
Ruimte	-4.081	-3.805	-4.440	-2.864	-3.708	-4.847
Gebiedsontwikkeling						
Lasten	1.855	2.777	3.487	2.914	2.901	2.703
Baten	1.417	2.525	3.240	2.583	2.833	2.512
Gebiedsontwikkeling	-438	-252	-247	-331	-68	-191
Bedrijfsvoering						
Lasten	1.719	1.880	1.888	1.909	1.855	1.936
Baten	213	227	182	305	305	305
Bedrijfsvoering	-1.506	-1.654	-1.706	-1.605	-1.551	-1.632
Algemene dekkingsmiddelen						
Lasten	-100	-129	1.230	1.078	1.015	1.399
Baten	24.184	27.185	28.306	28.945	29.277	28.735
Algemene dekkingsmiddelen	24.284	27.314	27.075	27.868	28.262	27.337
Onvoorzien						
Lasten	-	25	25	25	25	25
Baten	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	-	-25	-25	-25	-25	-25
Overhead						
Lasten	6.501	6.925	8.072	8.552	7.968	8.078
Baten	56	-	-	-	-	-
Overhead	-6.445	-6.925	-8.072	-8.552	-7.968	-8.078
Subtotaal	-358	1.237	-350	955	2.366	-77
reserves						
Sociaal						

Baten en lasten	R2021	B2022	B2023	B2024	B2025	B2026
Toevoegingen aan reserves	10	-2	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	308	260	334	662	272	299
Sociaal	298	262	334	662	272	299
Ruimte						
Toevoegingen aan reserves	862	937	877	877	877	877
Onttrekkingen aan reserves	405	761	862	735	1.289	1.452
Ruimte	-457	-175	-15	-141	412	575
Gebiedsontwikkeling						
Toevoegingen aan reserves	92	113	119	150	387	286
Onttrekkingen aan reserves	156	205	149	170	183	198
Gebiedsontwikkeling	64	92	29	20	-204	-88
Bedrijfsvoering						
Toevoegingen aan reserves	360	872	210	210	210	210
Onttrekkingen aan reserves	469	828	331	589	88	242
Bedrijfsvoering	109	-43	121	379	-122	32
Algemene dekkingsmiddelen						
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien						
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Overhead						
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Overhead	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	14	135	469	919	358	819
Saldo	-344	1.372	119	1.874	2.724	742

5.5 Incidentele baten en lasten

In de begroting 2023 is een aantal incidentele lasten opgenomen. Het grootste bedrag wordt gevormd door de implementatie van de omgevingswet. Daarnaast worden verschillende uitgaven gedekt middels een onttrekking aan één van de daarvoor in het leven geroepen reserves.

Incidentele baten en lasten bedrag x € 1.000	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten:				
Project verbetering Archief	13			
Duurzaamheid	30			
Implementatie omgevingswet	102	180		
Totaal incidentele lasten	145	180	-	-
Dotatie reserves:				
Totaal incidentele dotaties reserves	329	360	597	496
Totaal incidentele lasten	474	540	597	496
Baten:				
Totaal incidentele baten	-	-	-	-
Onttrekkingen reserves:				
Totaal incidentele onttrekkingen reserves	409	1.035	391	402
Totaal incidentele baten	409	1.035	391	402
Totaal incidentele baten/lasten	-65	496	-206	-94

* Structureel¹

¹ Om uitschieters te voorkomen zijn voor de structurele onderhoudslasten egaliseringsreserves gevormd. Daarmee blijven de jaarlijkse lasten vrijwel gelijk. Dekking uit of toevoeging aan de egaliseringsreserves voor structurele onderhoudslasten wordt op basis van het BBV aangemerkt als structurele inkomsten/ uitgaven. Dit betreft de reserve groot planmatig onderhoud, reserve dekking kapitaallasten gemeentehuis, reserve dekking huurlasten Jan Hekmanschool en reserve afschrijvingslasten schoolgebouw. Mutaties op deze reserves zijn daarom niet opgenomen in bovenstaand overzicht.